

HØRING OM FORSLAG TIL NY FORSKRIFT OM FØRING AV FISKERMANNTALLET

Det vises til departementets høringsnotat av 2. juni 2008, hvor Garantikassen er bedt om å komme med innspill vedrørende de foreslåtte endringer i forslag til ny forskrift for føring av fiskermanntallet.

Garantikassen vil sin uttalelse ikke vurdere politiske eller prinsipielle forhold i forslaget, det bør overlates til andre å vurdere. Garantikassen vil berøre forhold som har betydning for vårt daglige arbeid med manntallet og konsekvensene for Pensjonstrygden for fiskere.

Fiskermanntallet.

Ordningen med et eget manntall over fiskere og fangstfolk skal sikre registreringen av alle som er bosatt i Norge og som helt eller delvis har saltvannsfiske eller dyrefangst som hovednæring. Formålet med fiskermanntallet er å ha et korrekt og pålitelig register over yrkesfiskere blant annet i offentlige etater. I dag er flere sosiale ordninger og en rekke rettigheter knyttet til fiskermanntallet. Dette gjelder

A. Følgende sosiale ordninger:

- Garantiordningen, som sikrer fiskerne en garantert minsteinntekt.
- Arbeidsledighetstrygd i fiske.
- Pensjonstrygden for fiskere.
- Særskilt yrkesskadedekning i folketrygden for fiskere.
- Lovbestemt helårs sykepengedekning for fiskere uten krav til opptjeningstid.
- Avtalebestemt kollektiv tilleggstrygd for sykepenger.

B. Følgende særordninger knyttet til fiske:

- Refusjon av avgifter på mineralolje
- Forskjellige ordninger innenfor fiskeriforvaltningen (tillatelse til kjøp av fiskefartøy (ervertstillatelse) og konsesjoner, reguleringsordninger for ulike fiskerier m.m.).

Fiskermanntallets betydning for Pensjonstrygden for fiskere.

Som utgangspunkt er alle som er registrert på blad B i fiskermanntallet pliktige medlemmer av Pensjonstrygden for fiskere. Medlemskapet gjelder for hele kalenderåret.

Pensjonstrygden for fiskere skal i utgangspunktet finansieres av næringen selv ved innbetaling av medlemspremie og omsetningsavgift på fisk.

Medlemspremie og omsetningsavgift på fisk gir i dag ikke tilstrekkelige innbetalinger til dekning av de pensjonsutbetalinger som fiskerpensjonen har forpliktet seg til. Likviditetsfondet i fiskerpensjon har dekket differansen siden 1994. Avkastningen i Likviditetsfondet har, imidlertid, i enkelte år ikke vært stor nok til å dekke differansen mellom innbetalinger og utbetalinger av fiskerpensjon. Den manglende differanse er blitt finansiert ved å ta av kapitalen i Likviditetsfondet. I perioden 2001 – 2007 har Likviditetsfondet gitt et bidrag på kr. 376,5 mill. kroner til utbetaling av pensjoner.

Pensjonstrygden for fiskere er garantert av staten. Det betyr at pensjonene til medlemmene i fiskerpensjonen er sikret dersom finansieringen av ordningen skulle svikte, styret i Garantikassen viser til at staten dermed har en direkte økonomisk interesse i fiskerpensjon.

Garantikassen mener at et korrekt fiskermanntall og innkreving av den pliktige trygden vil ha svært stor betydning i fremtiden. Garantikassen vil frem mot styremøtene i november/desember foreta en aktuarberegning over fremtidige pensjonsutbetalinger for årskullene 1949 – 1954. En antar at dette er store årskull som vil øke antall løpende pensjoner fremover, og dette sammen med den årlige G reguleringen av pensjonen tilsier store pensjonsutbetalinger i fremtiden. Fremtidige pensjonsutbetalinger vil derfor påføre likviditetsfondet store utgifter da gapet mellom inntekter og utgifter blir større for hvert år.

Med denne utvikling vil det stille store krav til riktigheten av manntallet og strenge krav i forhold til kostnadene ved innkreving av pliktig medlemspremie.

Oppsett og rullering av fiskermanntallet:

Rullering av manntallet skal være ferdig oppsatt innen 1. november. Det er frivillig å søke opptak i fiskermanntallet. Opptaket fører imidlertid til at fiskeren er pliktig medlem av pensjonstrygden for fiskere hele året. I rundskriv datert 8.6.2005 fra Fiskeridirektoratet påpekes det at ingen kan tvinges til å stå i fiskermanntallet mot sin vilje. Derfor kan den enkelte etter eget ønske meldte seg ut av fiskermanntallet i løpet av året. Utmelding skal tas til følge såfremt man ikke har mottatt ytelse som fisker i perioden.

Garantikassen viser til følgende:

Personer som går ut av manntallet.

År	Antall personer med status BU (utmeldinger)	Antall personer med status BU i ett år og status B i neste år
2005	1632	204
2006	1717	197
2007	1425	98

Ovennevnte tabell viser at et forholdsvis stort antall personer som står oppført i fiskermanntallet melder seg ut i løpet av året. Samtidig fremgår det også at en del av de som er utmeldt kommer inn i fiskermanntallet igjen i påfølgende manntallsår. Vi antar at en forholdsvis stor del av de personer som blir utmeldt i løpet av manntallsåret ikke skulle ha vært oppført på blad B i manntallet ved hovedrulleringen.

Tabellen viser at ca. 10 – 15 % av de som blir utmeldt fra manntallet kommer inn igjen i påfølgende manntallsår. Dette viser at regelverket i dag kan gi omgåelsesmulighet for å betale den pliktige premie. Garantikassen mener at dette kan unngås med vårt forslag om aktiv innmelding fra fisker, uten at det blir store administrative kostnader ved endringen

Oversikt over tilbakeførte krav etter utmeldinger fra manntallet.

År.	Ant. Personer.	Tilbakeført krav i mill. kroner.	Ant. Utsendelser (krav, purringer, inkassovarsel.
2005	818	2,6	1730
2006	725	2,3	2334
2007	560	1,8	2590
Totalt	2103	6,7	6654

Hittil i år er det tilbakeført krav på kr. 862.000,-.

Ut i fra en administrativ erfaring snakker vi derfor her om en stor gruppe personer som i utgangspunktet unødvendig får tilsendt innbetalingskort på medlemspremie, purringer, inkassovarsel og eventuell utleggsforretning. Administrasjonskostnadene i denne sammenheng er betydelig og belastes ordningen med Pensjonstrygden for fiskere.

Garantikassen er innforstått med at fiskermanntallet må settes opp på antagelser ved rullering, men vi er imidlertid av den oppfatning at §§ 8 ,10 og 12 må forsterkes med hensyn til opplysnings- og kunngjøringsplikten.

Garantikassen mener at man i forbindelse med oppsett av fiskermanntallet for kommende år må sende ut ferdigtrykt melding med betalt svarporto til hver enkelt fisker som blir tatt opp på blad B i fiskermanntallet. Fisker må således ha en plikt på seg til å sende svarmelding hvor fisker bekrefter at han skal stå på blad B for kommende år, eventuelt at fisker bekrefter at han skal ut av manntallet. Unnlater fisker å gi svarmelding må manntallsfører vurdere nærmere å stryke vedkommende fra blad B.

Garantikassen var i møte med Fiskeri- og kystdepartementet i desember 2006 hvor problematikken omkring utmeldinger fra blad B var tema. Ovennevnte forslag i forbindelse med rullering av manntallet ble den gang diskutert. Etter departementets oppfatning var dette noe man ville ta med i vurderingen i forslag til nye forskrifter for føring av manntallet.

Garantikassen ber om at Fiskeri – og kystdepartementet vurderer vårt forslag på nytt, og at dette blir presisert under aktuelle §§ i ny forskrift om manntall for fiskere, fangstmenn mv.

Etter Garantikassens oppfatning bør det også vurderes om båteier/reder skal pålegges en informasjonsplikt overfor sitt mannskap i forhold til fiskermanntallet.

Utkastets § 5 pkt. 4 siste setning:

Garantikassen er av den oppfatning at bruk av ordet ”**lignende**” kan bidra til fortolkningsproblemer når det gjelder hva som er å regne som inntekt. Vi foreslår derfor at siste setning i bestemmelsen blir lydende slik:

Som inntekt fra fiske eller fangst er også å regne sykelønn, garantilott og a-trygd *mottatt etter bestemmelsene i forskrift om arbeidsledighetstrygd i fiske § 4.1 a-f.*

Hovedliste/Tilleggsliste

I gjeldende forskrift er det tale om hovedliste og tilleggsliste. Hovedlisten er den årlige listen over alle manntallsførte som forventes å fylle vilkårene for å stå på blad B kommende år (hovedrulleringen), mens tilleggslisten er liste over alle nyregistreringer i løpet av kalenderåret

I forslaget til ny forskrift mener man det ikke er behov for to atskilte lister og det foreslås at det blir en liste. Etter det vi forstår vil førstegangsregistreringer bli lagt inn i listen med opptaksdato.

Garantikassen vil imidlertid påpeke at endringen kan få betydning for trygdeplikten. I dagens forskrift for føring av fiskermanntallet står det i § 9 pkt. 3:

Fisker som er ført på tilleggslisten **kan betale medlemspremie** til Pensjonstrygden for fiskere fra det året han krever å bli tatt opp i manntallet.

Altså, dagens forskrift innebærer frivillighet med hensyn til innbetaling av medlemspremie. Garantikassen vil påpeke at ved overgang til en liste vil disse være omfattet av den pliktige trygden, da tilleggslisten ikke er nevnt i Lov om Pensjonstrygd for fiskere.

Garantikassen antar at det ved den foreslåtte endring vil bli reist spørsmål omkring dette, da enkelte kan bli tatt opp fra ulike tidspunkt i året.

Kort oppsummering:

Garantikassen har i sin høringsuttalelse lagt vekt på betydningen av at man til enhver tid har et så korrekt fiskermanntall som mulig.

Forslag til ny forskrift inneholder bestemmelse om manntallsførers plikt til å underrette den enkelte person skriftlig når en person blir strøket fra manntallet.

Med de konsekvenser et opptak i manntallets blad B innebærer i forhold til plikter og rettigheter for den enkelte, mener vi fra et forvaltningsmessig synspunkt at manntallsfører også i forbindelse med den årlige rulleringen av manntallet må informere hver enkelt skriftlig i brev form.

Garantikassen har forståelse for at den løsning som vi har foreslått i forbindelse med oppsett av manntallet for kommende manntallsår vil innebære økt administrativt arbeid for den enkelte manntallsfører, men etter Garantikassen oppfatning vil en slik løsning sikre at manntallet ved rullering tilnærmet er 100 % korrekt.

En eventuell informasjonsplikt for reder/båteier overfor sitt mannskap vedrørende manntallet vil også bidra til dette.

Jack Fredagsvik
Daglig leder

Arve Yttersian
Rådgiver